

ประกาศการประปานครหลวง
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

โดยที่การประปานครหลวงในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นสมควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเท่าที่จำเป็น การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย รวมถึงลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสี่ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ การประปานครหลวงจึงดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑. รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)
 ๒. รับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของการประปานครหลวง (www.mwa.co.th)
 ๓. รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายในการประปานครหลวงที่เกี่ยวข้อง
 ๔. รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายนอกการประปานครหลวงที่เกี่ยวข้อง
- รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๑ และ ๒ ท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ การประปานครหลวงได้กำหนดระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ในระหว่างวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายรักษศักดิ์ สุริยหาร)
รองผู้ว่าการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้ว่าการการประปานครหลวง

เอกสารหมายเลข ๑
แนบท้ายประกาศการประปานครหลวง
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๑.๒ ระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๗ ว่าด้วยการรับรองระบบประปา
เอกชน พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

๑.๒.๑ หน่วยงานของรัฐ

๑.๒.๒ หน่วยงานเอกชนหรือองค์กรภาคเอกชน

๑.๒.๓ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ

๑.๒.๔ ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

การประปานครหลวงจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

๑.๓.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของการประปานครหลวง (www.mwa.co.th)

๑.๓.๓ การจัดส่งหนังสือเพื่อรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายในการประปานครหลวง

๑.๓.๔ การจัดส่งหนังสือเพื่อรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายนอกการประปานครหลวง

ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)
และเว็บไซต์ของการประปานครหลวง (www.mwa.co.th) หรือผ่านช่องทาง QR Code ท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติ
การประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม
๒๕๖๖

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ ฉบับนี้ บัญญัติขึ้น เพื่อรวมการให้บริการประปาเดิมในเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ที่แยกการดำเนินการเป็นสี่แห่งทำให้เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และบริการการประปาไม่ดีพอ ฉะนั้น เพื่อเป็นการประหยัด และให้มีการบริการประปาที่ดีจึงรวมการดำเนินการประปาทั้งสี่แห่งเป็นการประปานครหลวง และให้การประปานครหลวงสามารถดำเนินการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ดังกล่าว ตลอดจนสามารถดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดมาตรการสำคัญเพื่อให้บรรล่วัตถุประสงค์ของกฎหมายในการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ดังกล่าว ตลอดจนสามารถดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา สรุปได้ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ

เมื่อการประปานครหลวงมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ เมื่อมิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

๒.๒.๒ อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ

เพื่อประโยชน์ในการสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ เช่น ท่อน้ำ ประตูน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดจำนวนน้ำ ถังพักน้ำ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พนักงานการประปานครหลวงมีอำนาจที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ภายใต้เงื่อนไข ๒ ประการ คือ (๑) การใช้สอย หรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจ สร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ และ (๒) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วันก่อนวันที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครอง

การใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าว หากมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ กฎหมายมีมาตรการในชดใช้ค่าเสียหาย โดยให้บุคคลเช่นว่านั้นเรียกค่าทดแทนจากการประปานครหลวงได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

๒.๒.๓ อำนาจตามกฎหมายในการเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน

ในการส่ง และการจำหน่ายน้ำ ให้การประปานครหลวงมีอำนาจเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน ในการดำเนินการดังกล่าวให้การประปานครหลวงมีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ โดยมีความกว้างจากท่อน้ำด้านละไม่เกิน ๒ เมตร ๕๐ เซนติเมตร และให้การประปานครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ ในบริเวณที่กำหนดนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจตัดฟันต้น กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ ได้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือปลูกต้นไม้ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวงเป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือต้นไม้ที่ปลูกขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวง การประปานครหลวงมีอำนาจรื้อถอน หรือตัดฟันโดยไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าทดแทน

การเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน สำหรับท่อน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๘๐ เซนติเมตรขึ้นไป การประปานครหลวงต้องจ่ายค่าทดแทนในการที่ใช้ที่ดินและในการตัดฟันแล้วแต่กรณี ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วยจำนวนเงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับประโยชน์คุ้มค่าในการกระทำนั้นอยู่ด้วย ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ในจำนวนเงินค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

๒.๒.๔ อำนาจตามกฎหมายในการเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ

ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย พนักงานการประปานครหลวงอาจเข้าไป ในสถานที่ของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำได้ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบแล้ว

๒.๒.๕ การควบคุมระบบประปาเอกชน

ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการสร้างระบบประปาเอกชน หรือขยายระบบประปาเอกชน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากการประปานครหลวงก่อน และจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่การประปานครหลวงประกาศกำหนด ทั้งนี้ การประปานครหลวงได้วางระเบียบเกี่ยวกับการขอความเห็นชอบและมาตรฐานของระบบประปาเอกชนไว้ในระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๗ ว่าด้วยการรับรองระบบประปาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๘

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาให้ความเห็นชอบของการประปานครหลวงนั้น มิได้มีผลเป็นการเด็ดขาด ในกรณีที่การประปานครหลวงไม่ให้ความเห็นชอบ ผู้ซึ่งประสงค์จะดำเนินการสร้างระบบประปาเอกชน หรือขยายระบบประปาเอกชนที่มีอยู่ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อไปได้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของการประปานครหลวงแจ้งการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

๒.๒.๖ การกำหนดข้อห้าม ข้อปฏิบัติ บทกำหนดโทษทางอาญา ดังนี้

หลักเกณฑ์	ช้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
ขัดขวางการกระทำของการประปานครหลวง หรือพนักงานการประปานครหลวงซึ่งกระทำการตามหน้าที่ (มาตรา ๔๑) ดังนี้ (๑) ใช้สอย หรือเข้าครอบครองสิ่งหามทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ (มาตรา ๓๖) (๒) เดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน และตัดฟันต้น กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ ได้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือปลูกต้นไม้ขึ้น ในบริเวณเขตที่ดินที่กำหนดไว้เพื่อเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ (มาตรา ๓๘) (๓) จัดทำเครื่องหมายแสดงเขตกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ (มาตรา ๓๙) (๔) เข้าไปในสถานที่ของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย โดยได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบแล้ว (มาตรา ๔๐)	ไม่มี	จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
สร้างระบบประปาเอกชน หรือขยายระบบประปาเอกชนที่มีอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากการประปา นครหลวง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานของระบบประปาเอกชนที่การประปา นครหลวง ประกาศกำหนด	ได้รับความเห็นชอบจาก การประปา นครหลวง	ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

การมีพระราชบัญญัติการประปา นครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ ทำให้มีหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตและจำหน่ายน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภคแก่ประชาชนด้วยราคาที่เป็นธรรมโดยไม่ได้มุ่งแสวงหาประโยชน์ทางการค้าหรือกำไรสูงสุดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศและเมืองใหญ่ที่มีประชาชนอาศัยเป็นจำนวนมาก เป็นย่านธุรกิจ แหล่งรวมของ

อุตสาหกรรมต่าง ๆ อันเป็นแหล่งที่สร้างรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาลของประเทศ อีกทั้ง ยังเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินภารกิจตามหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดไว้ในมาตรา ๕๖ ว่ารัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง และมีการเรียกเก็บค่าบริการที่ไม่เป็นภาระเกินสมควร

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ มีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๐ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว ๔ ครั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕) แต่สาระสำคัญของกฎหมายยังคงเป็นไปตามเดิม ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงาน และอำนาจตามกฎหมายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ให้บรรลุผล เป็นต้น ปรากฏว่าสภาพการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก การดำเนินการในบางเรื่องก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ การควบคุมประปาเอกชนโดยตามกฎหมายกำหนดไว้ว่าการประปานครหลวงมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการสร้างระบบประปาเอกชน หรือขยายระบบประปาเอกชนที่มีอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับประปาเอกชน ทั้งนี้ “ประปาเอกชน” หมายความว่า การผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาโดยเอกชน ให้แก่ผู้อยู่ในบ้านที่มีทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรตั้งแต่ ๕ บ้านขึ้นไป โดยมีค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือผลประโยชน์อื่น ปรากฏว่าสภาพการอยู่อาศัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นการอาศัยในอาคารชุดและหมู่บ้านจัดสรรรวมกันเป็นจำนวนมากหลายครัวเรือน (มากกว่า ๕ บ้านขึ้นไป) ภายใต้การดูแลของนิติบุคคลอาคารชุด นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร หรือผู้จัดสรรที่ดินแล้วแต่กรณี ซึ่งการอยู่อาศัยเช่นนี้นิติบุคคลอาคารชุด นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร หรือผู้จัดสรรที่ดิน ไม่ได้ผลิตน้ำประปาตามนิยาม “ประปาเอกชน” ดังกล่าว เป็นเพียงแต่ซื้อน้ำประปาจากการประปานครหลวงและนำไปจำหน่ายแก่ผู้ที่อาศัยในอาคารชุดและหมู่บ้านจัดสรรอีกทอดหนึ่ง เมื่อรับน้ำประปาไปแล้วมักจะมีการนำไปซึ่งหรือจัดเก็บไว้ในถังพักน้ำหรือระบบสาธารณูปโภคของบุคคลเหล่านั้น หากการจัดเก็บไว้นานขาดการดูแลรักษา ย่อมทำให้คุณภาพของน้ำประปาตกลงและอาจก่อผลเสียต่อสุขอนามัยของประชาชนที่อาศัยซึ่งการควบคุมคุณภาพน้ำประปาที่รับไปจัดเก็บไว้เช่นนั้นยังไม่มีกฎหมายควบคุมมาตรฐานเป็นการเฉพาะและอยู่นอกอำนาจการควบคุมดูแลของการประปานครหลวง

๒.๔.๒ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่โดยกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้การประปานครหลวงตั้งสำนักงานใหญ่ได้เฉพาะในจังหวัดพระนคร (ในปัจจุบันคือกรุงเทพมหานคร) แต่ท้องที่ที่การประปานครหลวงสามารถให้บริการได้นั้นมี ๓ จังหวัดคือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ หากมีความจำเป็นต้องมีการย้ายสำนักงานใหญ่ก็ไม่สามารถย้ายไปในจังหวัดอื่นที่เป็นท้องที่ให้บริการได้

๒.๔.๓ อำนาจตามกฎหมายในการเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้อำนาจพิเศษแก่การประปานครหลวงเพื่อประโยชน์ในการส่ง และการจำหน่ายน้ำ ให้การประปานครหลวงมีอำนาจเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน ในการดำเนินการดังกล่าวให้การประปานครหลวงมีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ โดยมีความกว้างจากท่อน้ำด้านละไม่เกิน ๒ เมตร ๕๐ เซนติเมตร และให้การประปานครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ ในบริเวณที่กำหนดนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจตัดฟันต้น

กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ ได้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือปลูกต้นไม้ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวงเป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาต โดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือต้นไม้ที่ปลูกขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต จากการประปานครหลวง การประปานครหลวงมีอำนาจรื้อถอน หรือตัดฟันโดยไม่จำต้องชดใช้ค่าทดแทน ปรากฏว่า เมื่อมีการใช้อำนาจดังกล่าววางท่อประปาหรือติดตั้งอุปกรณ์ลงในเขตที่ดินพร้อมกับจ่ายค่าทดแทนแก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินแล้ว กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าหลักฐานการแสดงสิทธิของการประปานครหลวงในที่ดิน แปลงนั้นจะต้องบันทึกอย่างไร และการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ตกติดไปกับที่ดินหรือไม่ เป็นต้น ซึ่ง ในภายหลังระยะเวลาผ่านไปเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นมีการเปลี่ยนมือหรือเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์จะมี ผลผูกพันแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินใหม่หรือไม่ อย่างไร และต้องดำเนินการอย่างไรหากเจ้าของ หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินใหม่ให้รื้อถอนท่อประปาหรืออุปกรณ์ออกไปจากที่ดินอันจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ ของการจัดส่งและจำหน่ายน้ำประปาแก่ประชาชน

๒.๔.๔ ตามกฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจแก่การประปานครหลวงในการเดินท่อน้ำ และ ติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือน และให้การประปานครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ ในบริเวณที่กำหนดนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจ ตัดฟันต้นไม้ กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ ได้ ปรากฏว่าพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ในปัจจุบันแตกต่างจากเมื่อ ๕๐ ปีก่อน (เมื่อครั้งออกพระราชบัญญัติฉบับนี้) ที่มีใช่เป็น พุงนา หรือพื้นที่ว่างเปล่า แต่เป็นพื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้าง เช่น พื้นคอนกรีต พื้นถนน ทางเท้า เป็นต้น การดำเนินการ ของการประปานครวมได้มีจำกัดแต่เพียงการตัดฟันต้นไม้ กิ่งหรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ เหมือนเดิม อีกต่อไป จะต้องมีการขุดพื้นคอนกรีต พื้นถนน หรือทางเท้าด้วย จึงเป็นประเด็นปัญหาว่าการประปานครหลวง มีอำนาจดำเนินการในเรื่องเหล่านี้หรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ในการเดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ รวมถึงพื้นน้ำ เช่น สระน้ำ บ่อเลี้ยงปลา บ่อเลี้ยงกุ้ง หรือทะเลสาบ ซึ่งบุคคลใด ๆ เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เป็นต้น ด้วยหรือไม่

๒.๔.๕ ตามกฎหมายฉบับนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดิน ท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ โดยมีความกว้างจากท่อน้ำด้านละไม่เกิน ๒ เมตร ๕๐ เซนติเมตร โดยให้การประปา นครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ ปรากฏว่าการบริการจัดส่งน้ำประปาในปัจจุบันจะมีการสร้างอุโมงค์ส่งน้ำ ซึ่งอุโมงค์ส่งน้ำนี้ยังอยู่ในความหมายของท่อน้ำตามกฎหมายกำหนดหรือไม่ อีกทั้งขนาดของอุโมงค์ส่งน้ำนั้น มีขนาดใหญ่เกินกว่า ๒ เมตร ๕๐ เซนติเมตร ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๒.๔.๖ การใช้ระบบอนุญาตใตตุลาการและให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ สำหรับกรณีการกำหนดจำนวนค่าทดแทนการใช้ที่ดินหรือการตัดฟันต้นไม้ กิ่ง หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใด ๆ และการกำหนดจำนวนค่าเสียหาย ใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว อันเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจ สร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบ การส่ง และการจำหน่ายน้ำ สอดคล้องกับระบบกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบันหรือไม่ เนื่องจากการกำหนด ค่าทดแทนดังกล่าวเกิดขึ้นจากการประปานครหลวงใช้อำนาจตามกฎหมาย (การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย) เหนือ ทรัพย์สินของเอกชนเป็นผลให้เอกชนได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำทางปกครองที่เรียกว่า “ความรับผิด โดยปราศจากความผิด” หรือ “ความรับผิดอย่างอื่น” ซึ่งเป็นคดีที่อยู่อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ แม้ว่าปัจจุบันกฎหมายกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาตใตตุลาการเมื่อมีคำชี้ขาดแล้วประชาชนก็ยังสามาร

นำคดีไปฟ้องต่อศาลเพื่อให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้อีกตามเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

ด้วยเหตุนี้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งประชาชนทั่วไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดในการพิจารณาหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายดังกล่าว

เอกสารหมายเลข ๒
แนบท้ายประกาศการประปานครหลวง
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖

๑.๑.๒ ข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ ๙๐ ว่าด้วย การขออนุญาต การอนุญาต และเงื่อนไขในการอนุญาต เพื่อชักน้ำหรือวิดน้ำ หรือเดินเรือในคลองรับน้ำ หรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณหรือในคลองประปา หรือบริเวณคลองรับน้ำ ในเขตการประปานครหลวง และจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๓๑

๑.๑.๓ ข้อบังคับการประปานครหลวง ว่าด้วย การขออนุญาต การอนุญาต และเงื่อนไขในการอนุญาต เพื่อชักน้ำหรือวิดน้ำ หรือเดินเรือในคลองรับน้ำ หรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณหรือในคลองประปา หรือบริเวณคลองรับน้ำ ในเขตการประปานครหลวง และจังหวัดปทุมธานี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

๑.๒.๑ หน่วยงานของรัฐ

๑.๒.๒ หน่วยงานเอกชนหรือองค์กรภาคเอกชน

๑.๒.๓ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ

๑.๒.๔ ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

การประปานครหลวงจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

๑.๓.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของการประปานครหลวง (www.mwa.co.th)

๑.๓.๓ การจัดส่งหนังสือเพื่อรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายในการประปานครหลวง

๑.๓.๔ การจัดส่งหนังสือเพื่อรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภายนอกการประปานครหลวง

ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์การประปานครหลวง (www.mwa.co.th) หรือผ่านช่องทาง QR Code ท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ มีวัตถุประสงค์ในการดูแลรักษาคลองประปาและป้องกันหรือป้องปรามประชาชนมิให้กระทำการใด ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในคลองประปาและกระบวนการผลิตน้ำประปา จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการใช้คลองประปาเพื่อประโยชน์ในการรักษาคลองประปา ทั้งในส่วนของ การประปาส่วนนครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาซึ่งดำเนินกิจการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนกำหนดข้อห้าม ข้อปฏิบัติ และบทกำหนดโทษทางอาญาและการปรับเป็นพินัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดมาตรการสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการดูแลรักษาคลองประปาซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการผลิตน้ำประปาและส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพน้ำประปาที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคของประชาชน สรุปได้ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การกำหนดบริเวณที่เป็นคลองประปาและการกำหนดเขตคลองประปา

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดบริเวณที่เป็นคลองประปา คลองรับน้ำ คลองขังน้ำ เขตคลอง เขตหวงห้าม การเปลี่ยนแปลงบริเวณคลอง เขตคลอง หรือเขตหวงห้าม การยกเลิกคลอง เขตคลอง หรือเขตหวงห้าม โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒.๒.๒ ระบบอนุญาตเพื่อกระทำการในคลองประปาหรือในเขตคลองประปา

การกำหนดวิธีปฏิบัติในการขออนุญาตเพื่อกระทำการชักน้ำหรือวิดน้ำหรือทำให้น้ำในคลองรั่วไหล การขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ สร้างทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลอง หรือการเดินเรือในคลองประปา คลองรับน้ำหรือเขตหวงห้าม ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอต่อหน่วยงาน ดังนี้

(๑) เขตการประปานครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการประปานครหลวง และเขตคลองประปา คลองรับน้ำ คลองขังน้ำ และเขตหวงห้ามในจังหวัดปทุมธานี ให้ยื่นคำขอต่อการประปานครหลวง

(๒) เขตการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนภูมิภาค ให้ยื่นคำขอต่อการประปาส่วนภูมิภาค

(๓) เขตการประปาซึ่งดำเนินการกิจการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานนั้น ๆ

ทั้งนี้ การขออนุญาต การอนุญาต และเงื่อนไขในการอนุญาตในเขตการประปาใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของการประปาตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี โดยมีข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ ๙๐ ว่าด้วยการขออนุญาต การอนุญาต และเงื่อนไขในการอนุญาต เพื่อชักน้ำหรือวิดน้ำ หรือเดินเรือในคลองรับน้ำ หรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณหรือในคลองประปา หรือบริเวณคลองรับน้ำ ในเขตการประปานครหลวง และจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๓๑ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒.๓ การกำหนดข้อห้าม ข้อปฏิบัติ บทกำหนดโทษทางอาญา และการปรับเป็นพินัยในการใช้และดูแลรักษาคลองประปา ดังนี้

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
ห้ามชักน้ำหรือวิดน้ำในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ โดยใช้เครื่องสูบน้ำ ระเบิด แครง โขงโลง หรือเครื่องมืออื่นใดอันมีลักษณะเดียวกัน หรือทำให้น้ำในคลองดังกล่าวรั่วไหล (มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)	- ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามมาตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น - มิให้ใช้บังคับแก่การตักน้ำไปใช้เพื่อการอุปโภคหรือบริโภคในครัวเรือน (มาตรา ๘ วรรคสอง)	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ สร้างทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองดังกล่าว (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)	- ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามมาตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น - ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา ๗ ให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณคลองประปา คลองรับน้ำ หรือ	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
	คลองขังน้ำ และให้สิ่งก่อสร้างตั้งกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา ๙ วรรคสอง)	
ห้ามเดินเรือในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๐)	- ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามมาตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)
ห้ามใช้ถ่อค้ำ หรือจอดเรือในบริเวณที่มีป้ายหรือเครื่องหมายของการประปาแสดงว่าเป็นบริเวณที่ฝั่งท่อน้ำดิบ (มาตรา ๑๑)	-	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)
ห้ามทำลายหรือทำให้เสียหายแก่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) คันคลอง (๒) ประตูน้ำ ทำนบหรือเขื่อนของการประปา (๓) ท่อส่งน้ำดิบ หรือท่อผ่านคลอง (๔) สะพานข้ามคลองประปา สะพานข้ามคลองรับน้ำ หรือสะพานข้ามคลองขังน้ำ (มาตรา ๑๒)	-	จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามนำหรือปล่อยสัตว์ใด ๆ ลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๓)	-	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
ห้ามเทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ หรือระบายหรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ (มาตรา ๑๔)	-	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ (มาตรา ๑๕)	-	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามชักผ้า ล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา (มาตรา ๑๖)	-	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)
ห้ามเพาะปลูกพืชชนิดหนึ่งชนิดใดในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๗)	-	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)
ห้ามจับสัตว์น้ำ (๑) ในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม หรือ (๒) ในคลองขังน้ำซึ่งอยู่นอกเขตหวงห้าม โดยใช้เครื่องมือที่ปักหรือดักไว้ อันเป็นการกีดขวางการปฏิบัติงานของการประปา (มาตรา ๑๘)	-	ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (แก้ไขตามพระราชบัญญัติปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

การมีพระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตน้ำประปาสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพน้ำประปา ทำให้

ประชาชนมีน้ำประปาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล สะอาด และปลอดภัย รวมทั้งสามารถควบคุมปริมาณน้ำในคลองประปาให้เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปาสำหรับการอุปโภคบริโภคของประชาชนและรองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองและภาคอุตสาหกรรม

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

การดูแลรักษาคลองประปาตามพระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดให้การดำเนินการชักน้ำหรือวิดน้ำ การขุดและขยายคลองประปา การเดินเรือในคลองประปา รวมถึงการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นลงในเขตคลองประปา จะต้องได้รับการอนุญาตจากการประปาที่มีอำนาจในเขตนั้น ๆ โดยเมื่อพิจารณาตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดการประปาไว้ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงกำหนดให้เขตการประปานครหลวงเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประปานครหลวง และในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ คลองขังน้ำ และเขตหวงห้ามในจังหวัดปทุมธานี เขตการประปาส่วนภูมิภาคให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนภูมิภาค และในเขตการประปาซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลานานทำให้บทบัญญัติต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน กล่าวคือ มีการขยายตัวของชุมชนเมืองและภาคอุตสาหกรรม ทำให้การประปานครหลวงต้องหาแหล่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาเพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการขุดคลองประปาเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในกิจการของการประปานครหลวง โดยการประปานครหลวงได้ดำเนินการเวนคืนที่ดิน เพื่อสร้างคลองส่งน้ำดิบในเขตจังหวัดนนทบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และปี พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้คลองประปาที่ได้มาจากการเวนคืนเป็นคลองประปาตามพระราชบัญญัตินี้ โดยการประปานครหลวงเป็นผู้ขุดและใช้งบประมาณของการประปานครหลวงในการดูแลรักษา แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาคลองประปาฯ บัญญัติขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ทำให้อำนาจในการอนุญาตเป็นไปตามมาตรา ๗ (๒) ซึ่งให้อำนาจแก่การประปาส่วนภูมิภาค จึงเห็นว่าเป็นการขัดกันที่เจ้าของทรัพย์สินต้องไปขออนุญาตหน่วยงานอื่น ทำให้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในกรณีที่ประชาชนเป็นผู้มาขออนุญาตดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคลองประปาอาจเกิดความสับสนได้ว่าหน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาตดำเนินการดังกล่าว ประกอบกับในกรณีของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. ๒๕๒๖ ที่ห้ามการขุดหรือขยายคลอง สร้างทำนบหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา ๗ และตามมาตรา ๙ วรรคสอง กำหนดว่า เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้สิ่งก่อสร้างที่ปลูกสร้างขึ้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา มีประเด็นปัญหาว่า กรณีคลองประปาที่การประปานครหลวงได้สร้างขึ้น หากอยู่ในอำนาจ

การพิจารณาอนุญาตของการประปาส่วนภูมิภาคแล้ว ตามมาตรา ๙ วรรคสอง ให้กรรมสิทธิ์ตกเป็นของการประปาส่วนภูมิภาค จะขัดหรือแย้งต่อกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์หรือไม่ เนื่องจากเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปาครหลวง อีกทั้งมิได้กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการสละกรรมสิทธิ์ให้แก่หน่วยงานของรัฐอื่น จึงเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

ด้วยเหตุนี้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐองค์กรภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดในการพิจารณาหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายดังกล่าว

QR Code แนบท้ายประกาศ

ระบบกลางพระราชบัญญัติ
การประปานครหลวง พ.ศ. 2510

ระบบกลางพระราชบัญญัติ
รักษาคองประปา พ.ศ. 2526